

RIKU RANTALA TUOMAS MILONOFF

MADVENTURES

UUSI KANSAINVÄLISEN
SEIKKAILIJAN OPAS

★
*Johnny
Kniga*

MAAILMAN VALTIOT

Robinsonin projektiio

Copyright © Tuomas Milonoff ja Riku Rantala 2013

Valokuvat: Tuomas Milonoff ja Juha Metso, paitsi s. 15, 461 ja I Aleksii Koskinen, 34 Chris Brignell, 39 javarman3, 88 Kyoshino, 95 jimd_stock, 104 Predrag Vuckovic, 123 David R. Tribble, 150 jOsefino, 176 dwphotos, 189–191 Riku Pihlanto & Matti Pyykkö, 226 Somus, 250 shakzu, 328 Henrik_L, 345 defun, 360 plasmatic-t2, 364 seksan44, 366 kordovsky & offstone, 368 Beboy_ltd, 370 szefei, 372 Estelle Hood & pixel-empire, 374 raclo, 376 pressdigital, 378 taolmor & lifegallery, 380 photosbyash, 382 tortoon, 384 Niko Guido & volare2004, 386 timurka, 388 szefei, 390 ralphp & RalchevDesign, 392 AZaytsev, 394 leolintang, 396 hxdxbzy & chrisgon, 398 typhoonski, 400 Edward Westmacott, 402 Tawintaew & ncousla, 404 mak_75, 406 williamall, 408 www_Beel_org & dgcampillo, 410 MistikaS, 412 frytka, 414 ruffraido & Dmitriy Uzyanbayev, 416 raclo, 418 wagg33, 420 Ammit & Stevie_T, 422 jleonard, 424 glenn-specht, 426 val_th & Kung Mangkorn, 428 vtupinamba, 430 tacatata, 432 ruffraido & robotboot, 434 bizoo_n, 436 Pepgooner, 438 Ruth Black & brackish_nz, 440 Braden Gunem, 442 nubephoto, 444 Matt Scholey, 446 Indigoworld, 448 prosiaczec, 450 vanbeets, 452 designstock

Piirroksset: Ville Salervo | Kartat: Maria Mitrunen

Kansi: Matias Putus | Ulkoasu: Matias Putus ja Maria Mitrunen

JOHNNY KNIGA PUBLISHING

imprint of Werner Söderström Corporation

www.johnnykniga.fi

ISBN 978-951-0-39952-1

Painettu EU:ssa

SISÄLLYS

ESIPUHE	15
----------------------	----

*Olemme matkalla tuntemattomaan, seikkailu on alussa,
kaikki ovat mukana. (Pelle Miljoona)*

LUKU 1: MATKAN SUUNNITTELU19

*Hyvällä matkaajalla ei ole jäykkiä aikatauluja,
eikä hän ole keskittynyt perille pääsyyn. (Lao Tsu)*

Minne mennä, miten pitkään ja miksi?	21
Minne siis?	22
Pehmeä lasku ja kontaktit	22
Yksin vai seurassa?	23
Yksin matkustaminen	23
Yksin matkaava nainen	25
Duona matkustaminen	28
Ryhmässä matkustaminen	30
Milloin lähteä?	31
Sesongit ja off-sesongit	31
Tiedon kerääminen	38
Matkaoppaat	40
Internet.....	44
Suullinen perimätieto	48
Kielitaito ja matkustaminen	49
Vinkkejä kielimuurin ylitykseen	53
Matkan rahoitus	54
Matkan kesto ja ajan järjestäminen	55
Reissun aikataulutus.....	58
Älä suunnittele!	59
Suunnittelun tärkein asia.....	59

LUKU 2: SÄÄDÖT ENNEN MATKAA61

Suuri lähtö on yhtä tärkeä kuin ensimmäiset rivit kirjassa. (Tove Jansson)

Matkalippujen hankinta	63
Halvan lentolipun metsästyks	63

MADVENTURES

Junaliput	71
Laivaliput	71
Mitä tehdä kämpälle?	72
Edelleenvuokraus	72
Valmistaudu paluuseenkin	73
Matkavakuutus	75
Muista ehdot ja vertailu	76
Matkustusasikirjat	76
Passi	76
Viisumi	76
Asiakirjojen skannaus ja kopiot	80
Läheisten kuositus	80
Vanhemmat ja kumppanit	80
Yhteydenpito kotiin	81

LUKU 3: VARUSTEET83

*Ken on paljon nähnyt eikä mitään omista,
sillä on silmät kirkkaat ja kädet köyhät. (William Shakespeare)*

Mahdollisimman vähän tavaraa!	85
Varusteet matkan mukaan	85
Mitä hankkia Suomesta, mitä vasta perillä?	85
Millainen rinka?	88
Pakkaaminen	88
Kamojen tuunaus ja totutusajo	92
Ja vielä sananen varustelukilvasta	93

LUKU 4: TIEN PÄÄLLÄ97

Tie on kuningas. (Afrikkalainen sananlasku)

Lähtö Suomesta	99
Lentokentällä	99
Välilaskuhelvetti	106
Saapuminen	109
Matkatavarat	109
Rajamuodollisuudet	110
Miten univormulle puhutaan	111
Raha ja rekisteröityminen	112
Toiminta tullissa	112

MAJVENTURES

Kentältä ytimeen	113
Taksit	114
Mestoilta tulo	115
Majoituksen etsintä.....	117
Jetlagin kuositus	120
Kulttuurisokki.....	120
Mitä seuraavaksi?	122
Uudestaan liikenteeseen	123
Matkanteko	124
Matkantekovälineitä: Bussi	124
Matkantekovälineitä: Minibussi	125
Matkantekovälineitä: Juna.....	126
Matkantekovälineitä: Vuokra-auto ja moottoripyörä	126
Matkantekovälineitä: Laivat ja veneet	128
Matkantekovälineitä: Taksi ja yksityisauto.....	128
Matkantekovälineitä: Polkupyörä	129
Matkantekovälineitä: Liftikyyti.....	129
Matkantekovälineitä: Apostolinkyyti	131
Chill & relax	131

LUKU 5: RAHAT 133

Rahanhimo on kaiken pahan alkujuuri. (1. Tim. 6:10)

Tämä on budjettimatkailun opas	135
Budjettimatkailun teesi: Kun luovut, niin saat.....	135
Paljonko reissulla kuluu rahaa?	136
Raffi budjetti – mitä maksaa kuukausi missäkin.....	137
Rahan käsittely reissulla	138
Rahavyö aina jemmassa	139
Kahden päivän käyttövarat taskussa	140
Feikkilompakko ja lahjussetelit.....	141
Varaseteli.....	141
Valuutanvaihto.....	144
Käteinen.....	146
Kortit.....	146
Selviytymisopas pankkiautomaateille	147
Jos kortti katoaa	148
Nettipankki	148
Sniiduilusyndrooma.....	148
Tinkiminen ja shoppailu	152
Tinkiminen on kulttuuriteko	152

MAJVENTURES

Tinkimisen perustaktiikka	153
Tippaaminen	154
Mitä tehdä, jos fyrkat loppuvat?	155
Rahansiirtopalvelut	156
Toimintaohjeet yllättävään kassakriisiin	156
Massinteko reissulla	158
Työ toisaalla, matka toisaalla	158
Työluvat ja pimeät hommat	158
import & export – tuonti- ja vientibisnes	163
Menestyneen liiketoiminnan salaisuudet	163
Lopuksi: Opas varhaiseläkkeelle siirtymiseen	165
Eläkkeen laskenta	165

LUKU 6: MATKAN FILOSOFIAA 167

Älä kerro minulle, kuinka koulutettu olet.

Kerro, kuinka paljon olet matkustanut. (Profeetta Muhammad)

Reissuasenne	169
Travellerikupla	169
Kuplan puhkaiseminen	170
Mieli matkalla myös Suomessa	172
Puhu suomea, ota iisisti	173
Kysy jos et tajua, älä varo liikaa	173
Vastuullinen reissaaminen	174
Turismikin tuhoaa ympäristöä	174
Kestävä matkailu ja ekoturismi	175
Jotain hyötyäkin voi matkailusta olla	178
Lentomatkailu ja ilmastonmuutos	179
Itsenäisen matkailun tekopyhyys	180
Eriarvoisuuden kohtaaminen	184
Auttaminen ja almut	184
Apu järjestöjen kautta	185
Vapaaehtoistyö	186
Paikallisen kulttuurin kohtaaminen	187
Yksilön kohtaaminen	188
Turisti vai travelleri	194
Kuka onkaan turisti ja kuka travelleri?	195
Travellerihierarkiaa	199
Aktiviteetit matkalla	201
Muistilista pakettiaktiviteettien valintaan	202
Oppaan valinnassa kannattaa olla tarkkana	202
Yhteydenpito matkalla	203

MADVENTURES

Kännykkä	203
Sähköposti ja internet.....	204
Etanaposti	205

LUKU 7: MUONITUS 209

Kerran Afganistanin korvessa hukkasin korkkiruuvini.

Jouduimme elämään päiväkausia vedellä ja ruualla. (W. C. Fields)

Maailman kulinaari-ihmeistä ei kannata kieltäytyä	211
Vajarit iskevät matkaajaan	212
Käristä, keitä, kuori	213
Missä skruudata?	214
Ruokakulttuurisokki	215
Erikoisruokavaliot reissulla	217
Vegetarismi	218
Hämmäntäviä ruokakulttuureja	220
Ruokailu on pyhä toimitus	221
Makumatka yrjöttäviin keittiöihin.....	221
Juomavesi.....	223
Veden kanssa seiffeily	224
Juovutusjuomat, tupakki ja juhliminen	226
Biletys ja skarppuus	226
Rööki	229
Muut päihteen	233
Laittomat huumeet.....	234

LUKU 8: ÄÄRIOLOSUHTEET..... 239

Tuulet puhaltavat toisin kuin laivat tahtoisivat. (Lähi-idän viisautta)

Mitä ovat ääriolosuhteet?	241
Asenne ääriolosuhteissa ja selviytymistaidot	241
Ääriolosuhde: viidakko	241
Pakkaus viidakkoon	242
Vesihuolto viidakossa	242
Vaatetus viidakossa	242
Kamujen kuositus viidakossa.....	243
Liikkuminen viidakossa	243
Leiriytyminen viidakossa	245
Hygieniat viidakossa	246

MAJVENTURES

Eksyminen viidakossa	246
Eksyksissä syöminen	247
Ääriolosuhde: autioma	252
Vesihuolto autiomaassa	252
Pukeutuminen autiomaassa	252
Liikkuminen autiomaassa	253
Eksyminen autiomaassa	253
Ääriolosuhde: vuoristo	256
Vuoristo-opaat ja kantajat	256
Varusteet vuoristoreissulle	256
Vuoriston riskitekijät	257
Pukeutuminen vuoristossa	259
Vuoriston riskejä: lumivyöry	260
Ääriolosuhde: eksyminen luonnossa	266
Suunnistaminen ilman kompassia	267
Ääriolosuhde: kriisialueet	270
Poliittiset kriisit	271
Sieppaukset	275
Ääriolosuhde: överit sääilmiöt	280
Trooppiset hirmumyrskyt	280
Maanjäristykset	283
Asenne ääriolosuhteissa	283

LUKU 9: TURVALLISUUS 289

Älä kuuntele heidän puheitaan. Mene ja katso itse. (Kiinalainen sananlasku)

Älä pelkää	291
Kuumotukset	291
Liikenne	292
Apostolinkyytiläiset ja munamankeloijat	293
Minidösät	293
Junat	293
Dösät	295
Flygarit	295
Botskit	296
Oman pyörän, prätjän tai auton vuokraus	296
Omalla ajopelillä liikenteeseen	296
Polkupyöräily	299
Viranomaiset, siat ja korruptio	299
Liikennepoliisit	301
Rikosilmoitus	302
Turistipoliisit	304

MADVENTURES

Joskus poliisiinkin on turvauduttava	304
Jos passisi katoaa.....	305
Pelon maantieteestä	305
Alueen vaarallisuuden selvittäminen	306
Hanki tietoja mediasta, netistä ja paikallisilta	306
Riskimestat tulla kuumotetuksi.....	308
Miten kuumottajilta tulee suojautua?.....	309
Älä näytä rikkaalta	309
Näytä kokeneelta ja hanki seuraa	313
Terve skeptisyys on paikallaan.....	313
Ryöstöt.....	316
Maaailman vaarallisin paikka on oma koti	319

LUKU 10: MATKAILIJAN TERVEYS 321

*Jollei minua jäyttäisi eräänlainen koti-ikävä,
olisin valmis viettämään koko elinikäni itämailla. (M. A. Castrén)*

Ennen matkaa.....	323
Rokotukset ja malarian esto.....	324
Matkailijan rokotuksia.....	325
Malaria.....	327
Matkalla	329
Sairaanhoidon taso vaihtelee.....	329
Jos sairastut vakavasti.....	331
Milloin lääkäriin?	332
Matkasairauksia ja -vitsauksia.....	333
Delhibelly eli ruikulipaska a.k.a turistiripuli.....	333
Vakavammat ripulitaudit.....	335
Denguekuume	337
Moskiitot.....	338
Bilhartsioosi eli skistosomiaasi.....	339
Äkilliset lämpösairaudet	340
Vuoristotauti eli AMS.....	342
Ummetus	344
Auringonpolttamatt.....	344
Jetlag	344
Matkapahoinvointi	345
Matelijat, pistiäiset ja muut iljetykset	345
Käärmeen ja hämähäkin puremat sekä skorpionin ja hyönteisten pistot.....	346
Verenimijöitä ja muita loisia	348
Koiran ja villieläinten puremat.....	350

MADVENTURES

Iljetykset vesillä.....	351
Polttaiseläimet.....	352

SEIKKAILIJAN ON PYRITTÄVÄ SYVEMMÄLLE.....356

Kaukana vuorten takana asuvat jumalat.

Siksi lauluissa nimitetään matkaa kotiinpaluiksi. (Intiaanien runoutta)

KANSAINVÄLISEN SEIKKAILIJAN KOhteita361

Matkamiehen tavoin tulevat ja menevät myös vuodet. (Bashō)

Intia.....	360
Thaimaa.....	366
Laos.....	372
Kambodža.....	378
Myanmar.....	384
Indonesia.....	390
Kiina.....	396
Japani.....	402
Tansania.....	408
Benin.....	414
Ecuador.....	420
Brasilia.....	426
Jamaika.....	432
Uusi-Seelanti.....	438
Tonga.....	444
Jemen.....	450

KIRJALLISUUS.....456

Matkailija, runoilija, valehtelija:

kolme valehtelijaa tarkoittavaa sanaa. (Richard Brathwaite)

KIITOKSET.....459

Avunsaajan ei pidä koskaan unohtaa eikä avunantajan muistaa. (Pierre Charron)

HAKEMISTO.....462

MADVENTURESIN TARINA.....I-XXXVI

ESIPUHE

Emme ole osattomia siihen, että omatoimisen kaukomatkailun suosio on kasvanut Suomessa viime vuosina kohisten. Vielä 1960-luvulla suomalainen reppumatkailu oli lähinnä opiskelijoiden ja beatnikien puuhaa – ennakkoluulottomia liftausreissuja ympäri tuolloin kovin tuntematonta Eurooppaa. Vuonna 1972 interrailohjelma toi halvat junaliput nuorille ja entistä useampi pääsi omin päin maailmalle. Monen matkaoppaana toimi reilikortin mukana tullut suttuinen kartta.

Ensimmäinen kotimainen reppumatkailun merkkiteos oli 1978 ilmestynyt *Inter-Rail-opas*, jonka kirjoitti sittemmin ministerinä, presidenttiehdokkaana ja YK:n rauhanneuvottelijana tunnettu Pekka Haavisto. Varsinkin oppaan myöhempi painos *Nuori Eurooppa* mainitaan 1980-luvun muisteloissa usein, kun kysytään, mikä sai yhä useamat heittämään rinkan selkään ja painumaan maailmaa tutki-
maan. Se oli ensimmäinen suomalainen matkaopaskirja, joka oli suunnattu juuri itsenäisille budjettimatkailijoille.

Eurooppaakin kauemmas monia innostivat 1980-luvun alussa muusikko Pelle Miljoonan ja valokuvaaja Kari Riipisen hurjat matkakertomukset Suosikki-lehdessä: miehet olivat saaneet nuortenlehden maksamaan maailmanympärimat-
kansa vuonna 1982. Muutama vuosi myöhemmin ilmestyi Pellen noista matkoista ammentava romaani *Buddha blues*, joka niin ikään toimi monille kipinästä maailmalle lähtöön, vaikkei varsinaisen matkaopas ollutkaan.

Merkittävin suomalainen itsenäisen matkailijan opaskirja oli kuitenkin Markus Lehtipuun *Tuhat tietä tropiikkiin*, joka ilmestyi vuonna 1989. Se ja kirjan myöhempi painos *Tuhat tietä tuntemattomaan* opastivat jälleen uuden matkaajapolven lähtemään yhä kauemmas ko-
toa. Ensimmäistä kertaa suomeksi oli saatavilla neuvoja budjettikaukomatkan suunnitteluun elämäntapamatkailijoiden suosimiin kohteisiin: Kaakkois-Aasiaan, Afrikkaan ja Latinalaiseen Amerikkaan.

ITSENÄISEN MATKAAJAN OPAS TÄLLE VUOSITUHANNELLE

Tämä opas vastaa tarpeisiin, jotka uusi vuosituhat on itsenäiselle matkailijalle tullessaan tuonut. Kirja on jaettu kronologisesti. Se alkaa matkan suunnittelusta, valmistelusta ja oikeiden varusteiden pakkaamisesta. Luvussa Tien päällä annetaan pikakurssi etenemiseen kaukomailla. Budjetista ja rahan käytöstä, turvallisuudesta, ääriolosuhteista ja terveydestä on omat lukunsa, kuten kulinaarimatkailusta ja juhlimisestakin. Luvussa Matkan filosofiaa puolestaan opastetaan toimimaan oikein vieraissa kulttuureissa, kannustetaan kestävään ja vastuulliseen matkailuun ja ruoditaan matkustamista elämäntapana.

Kirja pohjautuu omaan, mittavaan kokemukseemme kaukomatkailusta pikkurahalla, mutta lisäksi olemme käyttäneet lähteinä liutaa merkittäviä kansainvälisiä alan oppaita, lehtiartikkeleita ja nettitietoa. Asiantuntijakirjoittajia ovat lisäksi meidän vierailijat: sotakirjeenvaihtaja, Everestin valloittaja, yksin matkustava nainen, kuukausia siepattuna virunut matkailija sekä mies, joka kiertää maailmaa pyörätuolissa. Myös lapsiperhe voi matkailla omin päin, kuten yksi asiantuntijamme kokemuksestaan kertoo.

Tavoitteemme on ollut kattavin mahdollinen itsenäisen matkailun opas-kirja, joka tarjoaa perustiedon lisäksi kaiken sen, mitä muut matkaoppaat eivät kerro: miten selviät hengissä viidakkovaelluksesta, intialaisista kyykyvessoista, korruptoituneista viranomaisista, kuolemaa halveksuvista minibusseista, täyteen ahdetuista junista ja lentokoneenrämistä, maastoauton ajamisesta vuoristossa, äkillisistä mellakoista ja taifuuneista, pontikan juonnista laosilaisessa kylässä, ryöstöistä, raivokkaista ripuleista ja kulttuurisokista, joka väijyy vääjäämättä jokaista maankiertäjää. Matkamuisteloistamme selviää Madventures-ohjelman kullisien takaisia tapahtumia. Matkakokemuksistamme ja reittiehdotuksistamme saa ideoita omiin matkasuunnitelmiin.

Kirja on tarkoitettu matkalle mukaan. Symbolikielikuvasto auttaa kieli-muurin ylitykseen missä vain, fraasisananasto avittaa vierailla mailla poikailussa. Orientaatiota helpottavat aurinkokello ja tähtikartat; jumittaja löytää kirjasta ohjeet riippumaton kiinnitykseen ja maapiipun valmistukseen. Eräänlaisen *Sudenpentujen käsikirja* -elementin tuovat lisäksi hämmästyttävät faktat ja tilastotiedot, joista saa matkallaan pohdittavaa ja jutun juurta.

Uskomme tämän oppaan antavan kullannarvoista tietoa ensimmäistä pitkää kaukomatkaansa suunnittelevalle, mutta myös kokeneelle reissuruunalle. Kirjassa on luettavaa lisäksi liikematkailijoille, komennushenkilöille sekä ulkomaanjournalisteille – kaikille, jotka aikovat tutkia maailmaa valmismatkoja pidemmältä.

TÄMÄ OPAS OLI PAKKO TEHDÄ - JA PÄIVITTÄÄ

Tämän kirjan ensimmäinen laitos julkaistiin 2007. Sen jälkeen kun reppumatkailua ja maailmaa asenteella esitellyt tv-sarjamme Madventures oli nähty ensimmäistä kertaa Subtv-kanavalla vuonna 2002, saimme satoja sähköpostivies-

tejä ja muita yhteydenottoja. Monet olivat intoutuneet ensimmäiseen pitkään matkaansa ohjelmamme ansiosta. Vielä useammat kysyivät neuvoja. Jossain vaiheessa ymmärsimme, että kokemukset oli parasta koota yksiin kansiin.

Maaailma muuttuu vinhaa vauhtia, ja vuonna 2013 koimme, että oli korkea aika päivittää tämä perusteos ajan haasteisiin vastaavaksi. Olemme myös lisänneet tähän *Uuteen kansainvälisen seikkailijan oppaaseen* 16 paljon toivottua kohdevinkkiä, joiden ansiosta kirja on tuhtitunut 116 lisäsivulla. Näiden kokoamiseen valjastimme myös suomalaisen travellerisen parhaan asiantuntijat eli teidät, rakkaat lukijamme. Lähes sata reissaria vastasi sähköinternetissä kutsuhuutoomme ja paljasti lempikohteensa ja reissukokemuksensa. Näiden avulla kohdevinkkimme pääsivät leveleille, joille emme olisi omin voimin kuunaan yltäneet.

Maaailman lisäksi Madventures on muuttunut. Tämän kirjan ensimmäistä laitosta kirjoittaessamme emme ymmärtäneet, millaiselle matkalle olimme-kaan lähteneet. Olemme sittemmin tehneet kulinaristisen seikkailukirjan *Mad Cookin*, koko maailman yksiin kansiin sullovan atlatksen nimeltä *Mad World* ja reissarin käytösoppaan *Mad Mannersin*. Basson taajuuksilla olemme pitäneet radio-ohjelmaa *Truths & Rights*; dokumenttien viisaaseen maailmaan sukelsimme Ylelle tekemässämme Docventuresissa.

Yksi Madventuresin kantavista teemoista kaiken tämän keskellä on ollut kannustaa suomalaisia lähtemään tutkimaan maailmaa ruohonjuuritasolla. Kun maailma kutistuu, on travellerin hyvä suunnata yhä syvemmälle. Kohdatkaamme omat luutuneet käsityksemme ja ylittäkäämme ne. Suhtautukaamme toisiin ihmisiin nöyrän uteliaasti ja pitäkäämme heitä mahdollisimman tasavertaisina. Vain syvemmän ymmärryksen avulla voimme kuositaa tämän rakkaan maailmamme – ja selvittää sen myllerryksistä pienen, syrjäisen maailmankolkan kasvatteina. Olemme edelleen tämän planeetan lottovoittajia. Meillä tie on auki taivasta myöten. Se on optio, joka kannattaa käyttää.

Älkää hajotko pakkaseen. Hyvää matkaa!

Helsingissä marraskuussa 2013

Tuomas Milonoff
Riku Rantala

BORAC

**CABIN BAGGAGE
IN PASSENGER'S
OWN CARE**

TORONTO
Ontario, Canada
54-63-52

MEA

To Beirut

FLIGHT

PHL

Flight No. 07-40-96
JAN 07-40-96

AVIANCA

LA LINEA AEREA COLOMBIANA S.A.

EQUIPE DE MANO

BAGGA

TORONTO
53

IRAN AIR
BOARDING PASS

کارت عبور

Right now I can't find the map
I try to explain: You will come by train

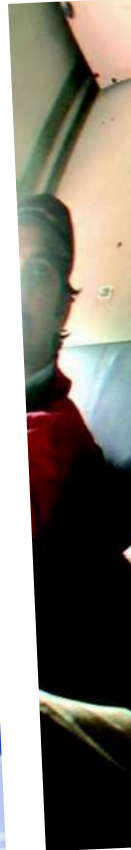
TO MEXICO CITY

MEX

FLIGHT

WARRIOR INTERNATIONAL

1902-60

HOSTAL BALOSA
GARETUSCO
MEINUSCO
TRC
HRS

In PANAJI you probably will have to
take a bus to MAPUSA and from
there to ANJUNA BEACH. The local

LUKU 1 **MATKAN SUUNNITTELU**

HELSINKI, SUOMI. OTE RIKUN MATKAPÄIVÄKIRJASTA.

Tänään homma natsas, jumalauta! Oltiin Tunnan kanssa Itiksessä säätämässä ikuisuusprojektia: maailmanympärimatkaa, joka on näyttänyt luisuvan joka hetki kauemmas käsien ulottuvilta. Oltiin kuitenkin tapaamassa taas kerran yhtä varus-tesponsoriehdokasta, joka ei oikein lämmennyt ideallemme, ja juuri nousemassa loskaisella parkkiksella Tunnan fajalta londittuun kiesiin, kun Subilta soitettiin. Kilroy oli viimeinkin vastannut Subin tarjoukseen "kyllä" – Madventures voidaan kuvata ja reissuun päästään tammikuussa! Matkapäiväkirja alkakoon tästä!

*"Oli aivan uskomaton filis, kun homma vihdoin varmistui ja saatiin sopimus. Madventuresia ehdittiin kuitenkin suunnitella tosissaan melkein pari vuotta ilman min-
käänlaista varmuutta siitä, toteutuuko koko hanke. Ekat ideat oli syntyneet jo mei-
dän ekoilla yhteisillä reissuilla, mutta paperille ruvettiin laittamaan asioita keväällä
2000. Ne taitaa olla vielä tallessakin, kalliolaisen kapakan baaritiskiltä lainattu
muistiinpanovihko jonkun olutmerkin logolla. Istuttiin pitkiä iltoja karttojen ja opas-
kirjojen kanssa, suunniteltiin reittejä, laskettiin lentojen hintoja ja päiväbudjettia,
käsikirjoitettiin ohjelmaa, meilailtiin kymmenille sponsoreille ja ruuinattiin niiltä pie-
niä avustuksia..."*

*Monestihan matkan suunnittelu tuottaa yhden parhaista reissufiliksistä. Tietää,
ettei tarvitse jäädä hajoamaan tänne pakkaseen. Tulevaisuus vaikuttaa valoisalta
ja arvokkaalta. Kaamos, rahapula tai mikään muukaan ei masenna, vaikka hom-
mia saa paiskia pirusti ja fyrkkaa palaa. Säätäminenhan on oikeastaan aika siistiä,
osaksi unelmointia siitä, mitä on edessä ja osaksi ihan konkreettista matkan edistä-
mistä. Meillä oli vain se ongelma, että matka ei ollut saletti ennen kuin pari kuukaut-
ta ennen lähtöä! Koko ajan pelotti, että homma kosahtaa. Samaan aikaan kuitenkin
usko oli vahva.*

*Sopimus tuli vihdoin, ja lentoliput. Vikat viikot sujahtivat
ihan sumussa. Miljoona asiaa hoidettiin. Joka päivä lähtö lä-
heni, ja se tuntu pirun hyvältä. Mutta samaan aikaan sitä
kelasi, mitä helvettiä mahtaakaan tapahtua seuraavien
250 päivän ja 50 000 kilometrin aikana."*

(Rikun ja Tunnan
haastattelusta)

Mikään ei voita sitä fiilistä, kun tietää, että kauan suunniteltu pitkä matka ei ole enää vain huuruisten baari-iltojen puhetta tai hartsisessa pilvilinnassa lilluva unelma vaan täyttää totta. Oravanpyörä jää taakse, ja edessä on kuukausia kestävä vapaus. Järjenvastainen säästäminen, luksuksesta luopuminen ja piinaava sniiduilu palkitaan vihdoinkin.

Nyt kun aikaa kerrankin on ja matka on totta, haluaisi reissun tietenkin onnistuvan mahdollisimman hyvin. Moni paatunut reissuruuna luottaa siihen, että tuuli vie oikeaan suuntaan, karma kuljettaa ja tie johdattaa sinne, minne pitääkin. Näin usein onkin, ja liiallinen suunnittelu tai aikatauluttaminen voivat tehdä matkasta helposti suorittamista ja pahimmassa tapauksessa jopa pilata sen. Onnistunut reissu on kuitenkin monen asian summa, ja siksi muutamien perusjuttujen kelailuun kannattaa ennen pitkää matkaa käyttäa hetki aikaa.

MINNE MENNÄ, MITEN PITKÄÄN JA MIKSI?

Sen päättäminen, minne mennä, miten sinne päästä, mitä siellä tehdä ja kuinka kauan viettää aikaa, ei ole ihan niin helppoa kuin äkkiseltään ajattelisi. Kaikkihan on lähtökohtaisesti mahdollista – meillä eurooppalaisilla on korkean elintasomme vuoksi mahdollisuus matkustaa lähes mihin tahansa, kunhan pystymme vain luopumaan tietyistä asioista.

Maailmassa on 195 itsenäistä valtiota kuudessa maanosassa, 40000 kilometrin mittaisella kehällä. Veisi muutaman ihmiselämän ajan vierailla kunolla niissä kaikissa – eli kaikkea ei voi nähdä. Mihin tahansa matkustatkin, tapaavat reissareita, jotka kertovat päräyttävistä paikoista, joihin et koskaan tule ennättämään. Ennen kuin olet itse matkalla, et voi myöskään tietää, kauanko lopulta haluat matkustaa. Paras vaihtoehto on siis varata matkaan mukaan niin paljon aikaa kuin mahdollista – vähintään kuukausi ja mieluiten yli kolme. On helpompi palata aiemmin kuin myöhästyttää jo lukkoon lyötyä takaisin-tuloaikataulua.

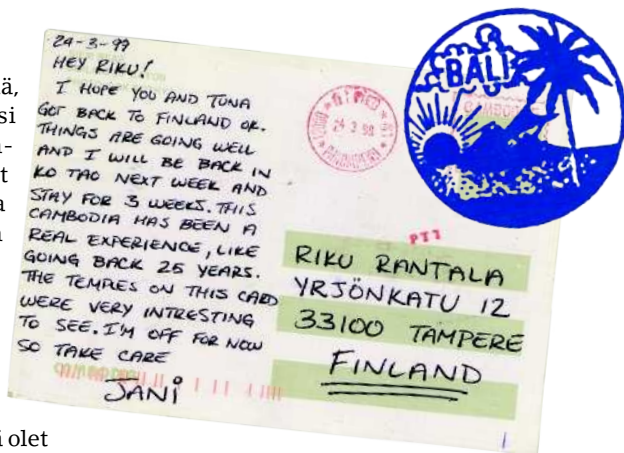
Jos tiedät jo, kuinka pitkään aiot reissussa olla, ajattele matkan vauhtia ja tempoa etukäteen. Kuinka monta maata, kaupunkia, manteretta tai aktiviteettiä sisäinen Duracell-pupusi haluaa kokea? Etukäteen ei kannata suunnitella liikaa tai muuten voi helposti kadottaa reissun arvokkaimman asian – vapauden. Liiallinen suunnittelu ja liian kireä aikataulu luovat turhaa stressiä ja pilaavat helposti koko matkan. Nyt on oltava aikaa! Älä ahnehdi kaikkea. Muuten väsy, eikä mikään enää tunnu miltään. Jo plänäilyvaiheessa Madventures antaa arvokkaimman vihjeensä: **relaa**.

Matkan pituus on sidoksissa kohteeseen ja käytettävissä olevaan budjettiin. Hyvinkin pienellä rahalla voi olla pitkiä aikoja matkalla. Kaikki riippuu itsestä ja omasta tahdosta. Matkalla voi tehdä töitä, ja jopa ilmaiseksikin voi matkustaa. Lue aiheesta lisää jäljempänä alaluvusta **Matkan rahoitus** sekä luvusta **Rahat**.

MINNE SIIS?

Koska kaikkea et voi nähdä, haluat toki ensimmäiseksi kokea kaikki päräyttävimmät paikat. Mutta mitkä ovat sellaisia? Kannattaa luottaa itseensä tämän vastauksen löytämisessä. Joka ikinen paikka, jossa me olemme matkoillamme käyneet, on jollain tavalla päräyttänyt – jokin enemmän, toinen vähemmän.

Aloita unelmistasi. Mitä olet aina halunnut nähdä tai tehdä? Lähde siitä, että mikään ei ole mahdotonta. Hurjimmatkin unelmat voi toteuttaa; niitä ei välttämättä saavuta heti, mutta niitä kohti voi ja pitää uskaltaa lähteä. Alussa realiteetit tulevat karsimaan ja muokkaamaan suunnitelmiasi. Et varmasti kiipeä ensimmäisellä matkallasi Everestin huipulle, mutta voit mennä kohti unelmaasi matkustamalla Nepaliin ja vaeltamalla maailman korkeimman vuoren perusleiriin. Jos tahtoa on tarpeeksi, olet joskus vuoren huipulla. Luota intuitioosi.

PEHMEÄ LASKU JA KONTAKTIT

Kun olet päättänyt reittisi, on syytä muistaa muutama asia. Jos kyseessä on ensimmäinen pitkä reissusi, aloita iisisti. Mikäli matkareittisi vie usean eri kulttuuriin piiriin, pidä mielessäsi, että helpoimmasta kannattaa aloittaa. Otetaan

Matkustamisen helppous/vaikeus eri puolilla

Kysymys matkustamisen helppoudesta on tietenkin suhteellinen, mutta jotain asiasta voi lausua. Esimerkiksi aloittelija selviää saletisti helpommin ensi reissullaan vaikkapa Uudessa-Seelannissa kuin Länsi-Papualla. Seuraava taulukko on tehty Madventuresin kuvausmatkakokemusten perusteella:

HELPPO: Australia, Uusi-Seelanti, Etelä-Afrikka, Namibia, Sansibar, Kuuba, Bali, Singapore, Thaimaa, USA, Eurooppa.

KESKIVERTO: Japani, Malesia, Sumatra, Ecuador, Peru, Brasilia, Tonga, Nepal, Laos, Kambodža, Sambia, Malawi, Benin, Togo, Tansania, Vietnam, Venäjä, Ukraina.

VAIKEA: Intia, Kiina, Länsi-Papua, Burma/Myanmar, Papua-Uusi-Guinea, Tiibet, Jammai, Jemen, Kirgisia.

SUUREMPI, KAUNIIMPI JA UUDEMPI ALKUPERÄINEN MADVENTURES!

Palkitun, reissuruunien ylistämän matkailuklassikon päivitetty laitos, johon on lisätty tuhdisti uutta.

Kansainvälisen seikkailijan oppaasta on muodostunut raamattu kaikille, jotka haluavat reissata pakettimatkoja pidemmälle. Kattava käsikirja auttaa selviytymään maassa kuin maassa. Aikanaan vuoden matkakirjaksi valittu, runsailla reissutarinoilla ryödytetty opus viehdään nyt uudelle tasolle.

Päivityksen ja uudistetun ulkoasun lisäksi teos jyrkeöityy 116 sivulla uutta materiaalia. Mukana muun muassa Madventuresin kohdevinkit 16 maahan Aasiassa, Afrikassa, Etelä-Amerikassa ja Oseaniassa.

MADVENTURES

Tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon pokannut Madventures eli Tuomas Milonoff ja Riku Rantala ovat aikamme tunnetuimmat matkayöläiset. *Madventures*-tv-sarja on levinnyt lähes 200 maahan. Tunnan ja Rikun kirjoja *Kansainvälisen seikkailijan opas*, *Mad Cook*, *Mad World* sekä *Mad Manners* on pakattu jo liki sataantuhanteen suomalaisreppuun.

GIMME
WALLET

★
*Johnny
Kniga*

ISBN 978-951-0-39952-1

kl 40.7

UKSO

WWW.JOHNNYKNIGA.FI

